

Sektionen för infrastruktur och fastigheter
Ulrika Palm
Ulrika Nordenfjäll

Infrastrukturdepartementet

Remiss Förlängd och breddad ekobonus

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR:

- är positiv till stödsystemet som syftar till att flytta över godstransporter från väg till järnväg och sjöfart, och samtidigt underlätta för intermodala godstransporter, inte minst för den klimatnytta som ett minskat vägtransportarbete innebär.
- är positiv till att stödet kan ges för förberedande arbete då det ofta finns en stor tröskel som förhindrar igångsättande mot förändrade transportupplägg.
- är positiv till att en breddad ekobonus ger större möjligheter för kommunala bolag, som t.ex. hamnbolag, att söka stödet än tidigare ekobonus.
- ser slutligen en risk i att det ökande antalet stöd för minskad klimatpåverkan kan innebära att det blir svårt att hitta rätt, det finns för lite medel i förhållande till antal sökande och tiden som är avsatt är för kort för att åstadkomma önskvärda resultat.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Breddad ekobonus

Trafikverket föreslår en förlängd och breddad ekobonus som ett riktat stödsystem med syfte att flytta över godstransporter från väg till järnväg och sjöfart, och samtidigt underlätta för intermodala godstransporter. Stödet ska gå till investeringar i utrustning som förbättrar möjligheten att flytta över godstransporter från väg till sjöfart och/eller underlätta för intermodala godstransporter som annars inte skulle vara möjliga att genomföra. Trafikverket föreslår även att förberedande arbete ska kunna omfattas av stöd eftersom en erfarenhet från tidigare stödsystem är att det tar lång tid att etablera och starta upp ett nytt transportupplägg.

Järnvägen och sjöfarten har viktiga roller i ett mer hållbart transportsystem och SKR ser positivt på ett förbättrat stödsystem för överföring mot mer gods på järnväg och sjöfart. Det är av största vikt att minska vägtransportarbetet, såväl för att minska miljö- och klimatskadliga utsläpp, som för att minska trängsel och andra negativa effekter av vägtrafiken. Det är också viktigt att verka för mer intermodala godstransporter. SKR är också positiv till att stödet kan ges för förberedande arbete då det ofta finns en hög tröskel till ett förändrat transportupplägg.

Klimatnytta

SKR ser att det behövs en lång rad åtgärder för att ställa om transportsystemet så att belastningen på klimatsystemet minskar så att det gör skillnad, särskilt som transportarbetet tenderar att fortsätta öka. En förlängd och breddad ekobonus är en av många pusselbitar. Klimatnyttan ska beräknas utifrån direkta växthusgasutsläpp och krav kommer att ställas på såväl drivmedel som lastkapacitet. SKR har inte möjlighet att avgöra hur stor klimatnytta som kommer att uppnås men är positiv till att stödet styr bort från de fossila vägtransporterna som har höga växthusgasutsläpp.

Stödets utformning

SKR:s medlemmar är framför allt berörda av en breddad ekobonus i rollen som hamn- och terminalägare och SKR är positiv till att det nya förslaget innebär större möjligheter för exempelvis kommunala hamnbolag att ta del av stödet än tidigare.

Idag finns det väldigt många olika typer av stöd och stödsystem som syftar till minskad klimatpåverkan och SKR ser en risk i att det kan vara svårt för kommuner och regioner att hitta rätt stöd vid rätt tid och skulle gärna se att det fanns en samordnad funktion för att nå rätt stödsystem. I många stödsystem finns det också för lite medel att söka i förhållande till antal sökande, samtidigt som det ofta är för kort tid avsatt, både för att söka och för att genomföra projekt som beviljats stöd. Tidigare ekobonus har också haft sådana brister. I det nuvarande förslaget ska möjligheten att söka stöd för förberedande arbete minska riskerna för att inte det ska gå att få tillräcklig nytta av stödet vilket är positivt. SKR kan dock inte avgöra om det är tillräckligt. Det stöd som nu föreslås gäller för perioden 2022-2024, där första halvan av 2022 redan har passerat, och är på 100 miljoner kronor per år. Om många aktörer söker stödet kommer det sannolikt inte kunna ges till så många aktörer.

Sveriges Kommuner och Regioner

Staffan Isling

Gunilla Glasare